

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3. Vtrum baptismus auferat omnes pœnalitates huius vitæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

AD SECUNDUM dicendum, quod aqua non solū abluit, sed etiam refrigerat. & ita suo refrigerio significat subtractionem reatus poenæ, sicut sua ablutione significat emundatione a culpa.

AD TERTIVM dicendum, quod in penitentia, quæ iudicio humano inferuntur, non solum attenditur qua poena sit homo dignus quo ad Deum, sed etiam in quo sit obligatus quo ad homines, qui læsi & scandalizati sunt per peccatum alicuius. & ideo licet homicida per baptismum liberetur a reatu poenæ quo ad Deum, remanet tamen obligatus adhuc quo ad homines, quos iussum est edificari de poena sicut sunt scandalizati de culpa: pie tamen talibus principes posset penitentiam indulgere.

ARTICVLVS III.

vnum per baptismum debeat auferri penalitates presentis uite.

A D TERTIVM sic proceditur. Videlut, q̄ per baptismum debeant auferri penalitates presentis uite. Vt enim Apostolus dicit Rom. 5. Donum Christi potentius est, quam peccatum Ad: sed per peccatum Ad: (ut ibidē Apostolus dicit) mors in hunc mundum intravit, & per consequens omnes & in aliis penalitates presentis uite. ergo multo magis perdonum Christi, quod in baptismo percipitur, homo a penalitatibus presentis uite debet liberari.

¶ Prat. Baptismus auferit, & culpam originalem & actualē, sicut supra dictum est: * sic autem auferat actualē culpam, q̄ liberat ab omni reatu pena consequente actualē culpam. ergo etiam liberat a penalitatibus presentis uite, quæ sunt pena originalis peccati.

¶ Prat. Remota causa, remouetur effectus: sed causa harum penalitatum est peccatum originale, quod tollitur per baptismum. ergo non debent huiusmodi penalitates remanere.

SED CONTRA est, q̄ super illud Rom. 6. Destruatur corpus peccati, dicit gl. * Per baptismum id agitur, ut uestis homo crucigatur, & corpus peccati destruitur, non ita ut in ipso viuente carnis concupiscentia relisperit & innata, repente absimilatur, & non sit: sed ne oblitus mortuo, quæ inerat nato. ergo paratione, nec alia penalitates per baptismum tolluntur.

RESPON. Dicendum, q̄ baptismus habet uirtutem auferendi penalitates presentis uite, non tamen eas auferit in presenti uite: sed eius uirtute auferentur a iustis in resurrectione, quando mortale hoc inducit immortalitatem, ut dicitur prima Cor. 15. Et hoc rationabiliter, primo quidem: quia per baptismum homo incorporatur Christo, & efficiuntur membrum eius, ut supra dictum est: * & ideo conueniens est, ut id agatur in membro incorporato, quod est actum in capite. Christus autem a principio sue conceptionis sui plenus gratia & ueritate: habuit tamen corpus possibile, quod post passionem & mortem cit ad uitam gloriosam resuscitatum, unde & Christianus in baptismo gratiam consequitur, quantum ad animam: habet tamen corpus possibile, in quo pro Christo posuit pati, sed tamē relinquitur ad impassibilem uitam, vnde Apostolus dicit Rom. 8. Qui suscitauit Iesum Christum mortuis, uiuiscabit & mortalia corpora uestra propter inhabitantem spiritum eius in uobis. & infra eodem, heredes quidem Dei, coheredes autem Christi: si tamen compatimur, ut & simili-

A glorificemur. Secundo hoc est conueniens, propter spirituale exercitium, ut videlicet contra concupiscentiam, & alias passibilites pugnans homo, victoria coronam acciperet, unde super illud Roma. 6. Ut destruatur corpus peccati, dicit gloss. * Si post baptismum uixerit homo in carne, habet concupiscentiam cum qua pugnat, eamque adiuuante Deo superet: in cuius figurā dicitur Iudic. 3. Haec sunt gentes, quas dominus dereliquit, ut erudit in eis Israelem, & postea disserent filii eorum certare cum hostibus, & habere consuetudinem praeliandi. Tertio hoc fuit conueniens, ne homines ad baptismum accederent propter impassibilitatem praesentis uite, & non propter gloriam uita eterna, unde & Apostolus dicit primae Cor. 15. Si in hac uitantum sperantes sumus in Christo, miserabiliores sumus omnibus hominibus.

AD PRIMUM ergo dicendum, q̄ (sicut gloss. dicit Rom. 6. super illud) Ut ultra non seruiamus peccato, sicut aliquis capiens hostem atrocissimum, non statim interficit eum, sed patitur eum cuī dēde core & dolore aliquantulum uiuere, ita & Christus penitentem prius alligavit, in futuro autem perimet.

AD SECUNDVM dicendum, q̄ sicut ibidem dicit gloss. * duplex est pena peccati, gehennalis & temporalis. Gehennalem prorsus deleuit Christus, ut eam non sentiant baptizati & uere penitentes: temporealem uero nondum penitus tulit: manet enim famē, sitis & mors, & huiusmodi: sed regnum & dominium cius deiecit, ut scilicet hoc homo non tineat, & tandem in nouissimo candem penitus exterminabit.

AD TERTIVM dicendum, q̄ (sicut in secunda parte dictum est) peccatum originale hoc modo procesit, q̄ primo persona infecit naturam, postmodum uero natura infecit personam: Christus uero conuerso ordine prius reparat id, quod personē est, & postmodū simili in omnibus reparabit id, quod natura est: & ideo culpam originalis peccati, & etiam penitentem carentiē visionis diuinę, quæ respiciunt personam, statim per baptismum tollit ab homine: sed penalitates presentis uite (sicut mors, famē, sitis, & alia huiusmodi) respiciunt naturam, ex cuius principijs causantur, prout est destituta originali iustitia: & ideo isti defectus non tollentur, nisi in ultima reparatione natura, per resurrectiōnē gloriosem.

ARTICVLVS IIII.

Vtrum per baptismum conferantur homini gratia & uirtutes.

AD QUARTVM sic proceditur. Vr. q̄ per baptismum non conferantur homini gratia & uirtutes: quia sicut supra dictum est, * facia nouæ legis efficiunt quod figurant: sed per ablutionem baptismi significatur emundatio animæ a culpa, non autem informatio animæ per gratiam & uirtutes. Videlur igitur, quod per baptismum non conferantur homini gratia & uirtutes.

¶ 2 Prat. Illud, quod iam aliquis adeptus est, non indiget iterum uesticipere: sed aliqui accedunt ad baptismum, iam habentes gratiam & uirtutes: sicut Act. 10. legitur, vir quidam erat in Cesarea, nomine Cornelius, Centurio cohortis, quæ dicitur italica, religiosus & timens Deum: qui tamen postea a Petro baptizatus est, non ergo per baptismum cōferruntur gratia & uirtutes.

¶ 3 Prat.

Eft Aug. lib.
1. de baptif.
paruu. c. 39.
circa princ.
to. 7.

gl. ord. super
illud ad R. o.
s. h. n. n. l. t.
simil. crucif.

Infra q. 71. ar.
11. 3. cor. Et 4.

d. 3. ar. 1. q. 3.

c & q. 3. ar. 1.

q. 2. ad 2. &

d. 4. q. 2. ar. 2.

q. 2. & d. 9. ar.

t. 1. q. 2. cor.

Et d. 18. q. 1.

ar. 3. q. 1. cor.

q. 6. 6. ar. 2. &

6. 3. ar. 3. & q.

præc. ar. 2. 2.

4. 1. 1. 1. 1. 1.